

Директор школи

ЗАТВЕРДЖУЮ

Р.П.Заброцький

Наказ від 08.08.2025р

№ 55-2

**Інструкція №19
з охорони праці під час підготовки і проведення
лабораторних та практичних робіт з фізики**

I. Загальні положення

1.1. Учитель фізики готує і проводить лабораторні та практичні роботи, обов'язково дотримуючись при цьому правил техніки безпеки та санітарно-гігієнічних вимог.

1.2. Враховуючи особливості курсу фізики, в першу чергу його практичну спрямованість, на заняттях використовують технічні засоби навчання, які наведені в Типових переліках навчально-наочних посібників та технічних засобів навчання для загальноосвітніх шкіл (I, II, III ступенів).

1.3. Не дозволяється застосовувати прилади і пристрої, що не відповідають вимогам безпеки праці; використовувати електричне обладнання (вироби), що не відповідає вимогам ГОСТ 12.2.007.0-75 «ССБТ. Изделия электротехнические. Общие требования безопасности».

II. Вимоги безпеки перед початком роботи

2.1. Усі положення щодо захисту від механічних, теплових та інших травмуючих факторів, що викладені в інструкції під час підготовки і проведення демонстраційних дослідів, поширюються на підготовку й проведення лабораторних та практичних робіт.

2.2. Перед тим, як вмикати в електромережу електро- та радіоприлади, необхідно переконатися, що положення перемикача напруги мережі відповідає номінальному значенню, а також у справності запобіжників.

III. Вимоги безпеки під час виконання роботи

3.1. Під час виконання робіт на встановлення теплового балансу воду треба нагрівати не вище 70°C.

3.2. Під час виконання лабораторних та практичних робіт учням не дозволяється користуватися приладами з написом на панелях (корпусі): «Тільки для проведення дослідів учителем» Навчальні прилади й вироби, призначені для лабораторних та практичних робіт учнів, за способом захисту людини від ураження електричним струмом відповідно до ГОСТ 12.2.007.0-75 «ССБТ. Изделия электротехнические. Общие требования безопасности» повинні задовольняти вимоги II класу (мати подвійну або посилену ізоляцію) або III класу (приєднуватися безпосередньо до джерел живлення з напругою не вище 42 В).

3.3. Будьте уважні і дисципліновані, точно виконуйте вказівки вчителя.

3.4. Під час проведення дослідів не допускайте граничних навантажень вимірювальних приладів. Працюючи з приладами зі скла, будьте особливо обережні. Не виймайте термометрів із пробірок із затверділою речовиною.

3.5. Стежте за справністю усіх кріплень у приладах і пристроях. Не доторкайтесь до обертових частин обладнання і не нахиляйтесь над ними.

3.6. Для складання експериментальних установок користуйтеся проводами (з наконечниками і запобіжними частинами) з міцною ізоляцією, без видимих пошкоджень.

3.7. Складаючи електричне коло, уникайте перетину проводів, забороняється користуватися провідниками із спрацьованою ізоляцією і вимикачами відкритого типу (при напрузі понад 42 В).

3.8. Джерело струму вмикайте в електричне коло в останню чергу. Складене коло вмикайте тільки після перевірки і з дозволу вчителя. Наявність напруги в колі перевіряйте тільки приладами або покажчиками напруги.

3.10. Не доторкайтесь до елементів кола, що не мають ізоляції і перебувають під напругою. Не виконуйте повторно з'єднань у колах до вимикання джерела електроживлення.

3.11. Стежте за тим, щоб під час роботи випадково не доторкнутись до обертових частин електричних машин. Не виконуйте повторно з'єднань в електричних колах машин до повної зупинки якоря або ротора машини.

3.12. Не доторкайтесь до корпусів спеціального електрообладнання, до затискачів ввімкнених конденсаторів.

3.13. Користуйтеся інструментом з ізолюючими ручками.

3.14. Для приєднання споживачів до електромережі користуйтеся штепсельними з'єднаннями.

IV. Вимоги безпеки після закінчення роботи

4.1. Вимкніть всі прилади з електромережі.

4.2. Розрядіть конденсатори.

4.3. Приберіть свої робочі місця.

4.4. Прилади здайте вчителю.

V. Вимоги безпеки в аварійних ситуаціях

5.1. Якщо помічено несправності в електромережі кабінету фізики, в тому числі і вихід з ладу електроламп, необхідно повідомити про це електрика або відповідального за електрогосподарство в школі.

5.2. При виявленні несправності в електричних приладах, що перебувають під напругою, негайно вимкніть джерело електроживлення.

5.3. При одержанні травми повідомте вчителя, в разі необхідності викличте швидку медичну допомогу за тел. 103.

5.4. При виникненні пожежі - ліквідуйте осередок пожежі, при необхідності викличте пожежну службу за тел. 101, а дітей виведіть у безпечне

Інструкцію розробив інженер з охорони праці Білий А.М.